

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו
Tel Aviv Institute for Contemporary Psychoanalysis

לוח השיעורים לפי סמסטר ושעה
סמינרים קליניים
שיעורי חובה
שיעורי ליבה תאוריה
שיעורי ליבה מהות
שיעורי בחירה – חובה
שיעורי בחירה
סדנאות מרוכזות

למידה מעבר להכשרה
קבוצות קריאה
סדנאות

תוכנית הלימודים
שנה"ל תשפ"ה | 2024-2025

03-5278332

info@taicp.org.il

לוח שיעורים שנתי | לפי סמסטר ושעה

סמסטר א'

15:00

שנה א': פרויד מוקדם | גיל אלקן (ח.ש)

שנה ב': טכניקה קלאסית-פרשנית | קובי אבשלום (ח.ש)

שנה ג': נרקסיזם: פרויד וגרין | ד"ר יורם בן-יעקב ועפרה שדות (ח.ש)

שנה ד': אדיפוס הקלאסי | ג'יזל ורד (פרויד) | הדר קמפינסקי שוייצר (קליין) | (ח.ש)

16:45

פרויד המאוחר | מקסים בן אמו. משנה ב' ואילך (ל.ת.ח)

הגישה ההתייחסותית | ד"ר אבי ברמן (ל.ת)

מי מפחד מפסיכوزה | רוני עמיאל (ל.ת)

פסיכואנליזה והחברתי | ד"ר אפי זיו (ב.ח)

מלים חיות נוגעות בבשר החי: עבודה עם הפסיכה-סומה | ד"ר יורי סלע (ב)

18:30

שנה א': התהוות | שרי ציבולסקי

שנתי סמינרים קליניים | שנה ב': ד"ר גילה עופר, איריס לרמן

שנה ג': ד"ר גבי מן, קובי אבשלום

שנה ד': ד"ר אבי ברמן, הדר קמפינסקי-שוייצר

20:15

קריאה בקליין וממשיכה | אודי רוזנטל (ל.ת)

העמדה הפילוסופית ויישומיה של פסיכולוגיית העצמי מתוך ההגות הקוהוטיאנית |

רות שוודרון (ל.ת)

קרוב רחוק – על משנתו התיאורטית והקלינית של הנס לוואלד |

ד"ר איה זיידל-עבודי (ב)

לבטוח באינטימיות בטוחה | ד"ר אורנה ראובן (ב)

סמסטר ב'

15:00

שנה א': פרויד אמצעי | ד"ר שלומית ידלין גדות (ח.ש)

שנה ב': טכניקה - נוכחות | ענת פרי (ח.ש)

שנה ג': נרקסיזם, פסיכולוגיית העצמי | ד"ר קרינה גולדברג (ח.ש)

שנה ד': אדיפוס ההתייחסותי | עדית ניר (ח.ש)

16:45

כיצד ערך ויניקוט אנליזה (ממשיכים ומתחילים) | יפה פרץ צדוק (ל.ת)

מושג הרוע - הבנת הרוע ותפקידו כאנלטיקאים.ות (קורס בינתחומי) | ליאת ורהפטיג

וד"ר רועית דהן (ב.ח)

אין תינוק ללא אם ואין עצמי ללא זולת עצמי - תהליכים של התפתחות והתהוות |

רחל קלע (ב + תוכנית ילדים)

יסודות התיאוריה והפרקטיקה של ביון | חני בירן (ב)

טראומה, הפקרה ושלילה תהומית | עפרה שדות וד"ר רקפת אפרת לבקוביץ (ב)

תרומתה של הפסיכואנליזה הצרפתית בהבנת התהליכים הראשיים של הסימבוליזציה |

ג'יזל ורד וד"ר איזבל בן אמו (ב)

20:15

אתיקה | ועדת אתיקה (ב.ח)

הסטינג הפסיכואנליטי | ד"ר גיל אלקן (ל.מ)

דבר אלי בחלומות: על חלומות וחלימה בערות | אורנה שרצקי (ל.מ)

הבנים החורגים: חשיבה על התיאוריות של וויניקוט וביון | ד"ר רוני כרמלי (ב)

סדנאות מרוכזות

מועדים שונים

- הדר קמפינסקי-שוייצר: חיים נפשיים, כאב נפשי, מוות נפשי ומה שבניהם | סמסטר א', ימי שישי בבוקר, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש (ב)
- ד"ר גבי מן: על השימוש במרחב פוטנציאלי בפסיכואנליזה | סמסטר ב', ימי שישי בצהריים, ארבעה מפגשים (פא"פ) של 4 שעות כל מפגש, אחת לשבועיים (ב)

סמינרים קליניים

הסמינרים הקליניים הם קבוצות הדרכה שנתיות; קבוצות סגורות של כל שנתון בנפרד. שנתונים החל מ-10 חברים (כולל) נחלקים לשתי קבוצות. חלוקת העמיתות והעמיתים לקבוצות נעשתה על ידי ועדת הכשרה, בהתבסס על מגוון שיקולים. החלוקה היא סופית ואין לעבור קבוצות. הקבוצות מתקיימות במקביל, בסמסטר א' וב', ב-18:30.

סמינר התהוות שנה א'

שרי ציבולסקי | טל': 0507-548165 | saricibulski@gmail.com

סמינר קליני שנה ב'

ד"ר גילה עופר | טל': 0548-016303 | gilaofer79@gmail.com
איריס לרמן | טל': 0544-784267 | iris.lerman@gmail.com

סמינר קליני שנה ג'

ד"ר גבי מן | טל': 0544-983742 | gabriellamann@yahoo.com
קובי אבשלום | טל': 0504-683374 | cobiavshalom@gmail.com

סמינר קליני שנה ד'

ד"ר אבי ברמן | טל': 0523-951495 | avi@berman-psychology.com
הדר קמפינסקי שוייצר | טל': 0522-749810 | hadarkem@gmail.com

חובה | שנה א' | שנתי, סמסטר א', 15:00

פרויד מוקדם

ד"ר גיל אלקן | אנליטיקאי מבוגרים

טל': 0525-564554 | gile2765@gmail.com

הקורס יעסוק בגילוי ובעיקר בהתהוותו של פרויד כאבי הפסיכואנליזה כמו גם בהתהוותו כפסיכואנליטיקאי.

נעשה את הדרך באמצעות קריאה בארבעה מכתביו החשובים: מחקרים בהיסטוריה, הפרויקט לפסיכולוגיה מדעית, פרוש החלום, ושלוש מסות על התאוריה של המיניות. ניעזר בדרכנו בספרו של קינודוז לקרוא את פרויד. מטרת הקורס היא בעיקרה פיתוח של דיאלוג של כל אחת ואחד מכם עם אבי הפסיכואנליזה בתהליך התהוותכם כפסיכואנליטיקאים.

רשימת המקורות בקישור זה

חובה | שנה א' | שנתי, סמסטר ב', 15:00

פרויד אמצעי

ד"ר שלומית ידלין-גדות | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0542-555080 | gashlomit@gmail.com

בקורס נתחקה אחר קווים בחשיבתו של פרויד בתקופה שמכנה קינודוז "שנות הבשלות". נעקוב אחר האופן בו פרויד מנסח ומעבה את תורת הדחף, מגדיר את הדואליות הדחפית הראשונה וחוקר את התפתחות הדחף המיני. מתוך חקירה זו הוא מגלה ומנסח את גלגולי השנאה והאהבה, ואת האופן בו נחלקת אנרגיית החיים בין האני לבין האובייקט שלו. חקירת הדחף תוביל אותנו גם לחקירת המופעים של בריאות ופתולוגיה בתחומי האבל, על הקשרו הנרקסיסטי. נחתום את הקורס בלימוד הדואליות הדחפית השנייה והטופיקה השנייה, כמו גם את התסביך האדיפאלי על מופעיו החיוביים והשליליים.

רשימת המקורות בקישור זה

שעורי חובה

חובה | שנה ב' | שנתי, סמסטר א', 15:00

טכניקה א' – המתודה הקלאסית פרשנית
קובי אבשלום | אנליטיקאי מנחה מתבגרים ומבוגרים
טל': 0504-683374 | cobiavshalom@gmail.com

המושג המרכזי שנעסוק בו בסמסטר זה יהיה הפירוש ככלי מרכזי של העבודה האנליטית. נפגוש את התפיסה של פרויד לגבי פירוש וכיצד הוא מביא לשינוי וריפוי ואת השינויים שחלו בתפיסה של מהו פירוש אנליטי בעקבות הוגים פסיכואנליטיים כמו הקליינאנים סטרצ'י ובטי ג'וזף, סימינגטון, בולאס ואוגדן שהוסיפו, שינו וחידשו את התפיסה של פרויד.

רשימת המקורות בקישור זה

חובה | שנה ב' | שנתי, סמסטר ב', 15:00

טכניקה – פסיכואנליזה של נוכחות
ענת פרי | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 0544-302298 | anath.perry@gmail.com

"A path leads from identification by way of imitation to empathy, that is, to the comprehension of the mechanism by means of which we are enabled to take up any attitude at all towards another mental life".
(Freud, 1921, p. 110)

"אני מבקש סוג של מהפכה. הבה נבחן מחדש מה אנו עושים". (וויניקוט, 1971).

בספרו "המבנה של המהפכות המדעיות", (1961) גורס הפילוסוף תומס קוהן, כי התפתחות מדעית נעשית במהפכות, אשר מציגות פרדיגמה חדשה להבנת תהליכים, אשר לא ניתן להם הסבר מספק על ידי פרדיגמה קודמת. הפסיכואנליזה הפוסט פרוידיאנית מציעה חשיבה מהפכנית באשר לתפיסת האדם והעולם, אשר מרחיבה את טווח עיסוקה של הפסיכואנליזה מעבר לטיפול בנוירוז, אל הפרעות קשות, פגיעות מוקדמות, ופסיכוזות. בעוד הפסיכואנליזה הקלאסית יונקת את השראתה מהסובייקט האפיסטמולוגי הקרטזיאני ("אני חושב, משמע אני קיים") והמטפיזיקה הניוטוניהנית, הפסיכואנליזה הפוסט קלאסית חבה את תפיסת עולמה להשפעות של הפילוסופיה האקזיסטנציאלית, והפיזיקה הקוואנטית. בעוד הפסיכואנליזה הקלאסית מדגישה את ההבחנות ההיררכיות, הסטרקטורה והגבולות (פסיכואנליזה 'גברית' במהותה), זו הפוסט פרוידיאנית, מעמידה בטבורה את טשטוש הגבולות, היחסים, הפתיחות וההדדיות (פסיכואנליזה 'נשית-אימהית' במהותה): האדם הינו ישות שהולכת ונבראת, שבמרכז חייו הנפשיים ניצב העצמי – החלק החווה. עניינו העיקרי אינו שאלת הידיעה אלא שאלת הווייתו – להיות או לא להיות? והוא שזור לבלי הפרד בקונטקסט. זוהי פסיכואנליזה של שניים: היחידה האנושית הבסיסית הם שניים. דרושים שניים על מנת לכונן אחד. מהנחות יסוד אלה, תיגזר התבוננות שתדמה את השעה הטיפולית להחזקה אימהית ומשחק, ותיגזרנה טכניקות טיפוליות שונות שבליבתן התייצבותו של המטפל כנוכחות גורלית המכוננת, מחייה מחדש, ומאפשרת הזדמנות להתהוות התשתית הנפשית הבראשיתית. בקורס נקרא מאמרים בנושא הטכניקה הפרשנית, שאלת הרגרסיה, שאלת האמפתיה, סוג ההעברה, ועוד, על פי גישותיהם של פרנצי, וויניקוט, קוהוט, ביון, אוגדן ואחרים. נשלב דוגמאות מתוך המאמרים והקליניקה.

רשימת המקורות בקישור זה

חובה | שנה ג' | שנתי, סמסטר א', 15:00

נרקיסזם: פרויד וגרין

ד"ר יורם בן יעקב | אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 0526-970870 | yoramby@gmail.com

עפרה שדות | אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 0545-662122 | ofsadot@gmail.com

המיתוס היווני הידוע מספר על נרקיסוס, גבר יפה שנטה להתבודדות ולא נעתר לחיזוריה של הנימפה אקו. האלה נמסית מענישה את נרקיסוס על יהירותו וגורמת לו להתאהב בבובאתו. מיתוס זה היווה השראה לפרויד בכתיבת המאמר On Narcissism: An Introduction (1914). במסגרת הקורס הנוכחי נעסוק במערכת המושגים המרכזית שפרויד מפתח במאמר זה: בחירת אובייקט, הזדהות, אגו-אידיאל ועוד. על אף העובדה שמושג הנרקיסזם נזנח במאמרים המאוחרים של פרויד עם המעבר לניסוח הטופיקה השנייה, הוא נשאר אבן יסוד בחשיבה הפרוידיאנית ביחס לפסיכוזה, פרוורסיה, חיי האהבה והשפיע על דורות שלמים בחשיבה הפסיכואנליטית. כמו כן, נתייחס למאמרים נוספים שתרמו להתהוות מושג הנרקיסזם דרך קריאה במאמריו של אנדרה גרין. גרין מרחיב את המקום של הנרקיסזם בהתייחסו לדחף לחיים ודחף המוות ולעבודת השלילי. מסגרת השיעור תעסוק בקריאה משותפת של הטקסטים על נרקיסזם ותלווה בדוגמאות קליניות של העמיתים/ות המתכתבות עם החומר הנלמד.

רשימת המקורות בקישור זה

חובה | שנה ג' | שנתי, סמסטר ב', 15:00

קוהוט ופסיכולוגיית העצמי: נרקיסזם – אנרגיה, צורה והתמרה

ד"ר קרינה גולדברג | אנליטיקאית מנחה מבוגרים

טל': 0544-223643 | Kar1go@yahoo.com

"There is a paragraph in "On Narcissism: An Introduction" in which Freud says somewhat cryptically that something must be added to autoerotism to make it narcissism, whatever that is. Well, I think we can now explain what that is". (Kohut, 1975, p. 276)

"משהו מוכרח אם כן להיווסף אל האוטו־ארוטיזם, משהו מעין פעולה נפשית חדשה, על מנת שיווצר הנרקיסזם" (פרויד, 1914, עמ' 35).

בשיעורים נלמד את גלגולי הנרקיסזם על פי פסיכולוגיית העצמי הפסיכואנליטית ממצבו הארכאי ועד למופעיו במרחבי הרוח. נכיר את הנרקיסזם כאנרגיה שמחוללת את היותנו ואת האתיקה שלנו, נתבונן בקווי המתאר שלנו כ'צורה', המצב בו אנו חשים.ות, מתקיימים.ות ומתמשכים.ות בזמן ובמרחב ואת מצבנו ש'מעבר לצורה' כאשר אנו יוצרים.ות, מטפלים.ות, מקבלים.ות את חלופיותנו. נשלב את הלימוד התיאורטי עם דוגמאות קליניות של המשתתפים.ות שבהן נאתר רגעי הפצעה והתמרה במפגש האנליטי.

רשימת המקורות בקישור זה

אדיפוס הקלאסי

א. תסביך אדיפוס על-פי הגישה הפרוידיאנית (6 שיעורים)

ג'יזל ורד | אנליטיקאית מנחה מתבגרים ומבוגרים

טל': 0544-707419 | gisele.vered@gmail.com

We will explore some aspects or configurations of Oedipus's scene, and will briefly consider how the concept has moved along the history of Psychoanalysis from the time it was discovered by Freud, until now, in contemporary texts of post Freudian authors, mainly in the French psychoanalytic literature. Thus, we will give a look at how the Oedipus comes on stage or more accurately how it comes on many stages, and therefore also why this concept is addressed in its plural form: **The Oedipus (s)**

We will examine the generative development from the discovery of the Oedipus complex and its declinations: the positive and negative one, the pre-Oedipus, the Ante-Oedipus, the Counter-Oedipus and the post-Oedipus.

We would also like to touch upon the question of structuration, triangulation and “tierceity” and in this perspective, we will ask ourselves if this fundamental construction may bring to a new paradigm i.e. to consider the Oedipus complex as a contemporary hosting structure, broader than a constraining one, or to consider it as a timeless structural construction put in context of another post – Freudian form of thinking.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

ב. תסביך אדיפוס על-פי הגישה הקלייניאנית (5 שיעורים)
הדר קמפינסקי-שוויצר | אנליטיקאית מנחה ילדים ומבוגרים

טל': 0522-749810 | hadarkem@gmail.com

חלק זה של הקורס יתבסס על מאמרה של מלאני קליין "התסביך האדיפלי לנוכח החרדות המוקדמות" (1945) שבו היא עסקה בקשר שבין ההתמודדות עם החרדות המוקדמות (בשלב האוראלי והאנאלי) לבין ההתמודדות עם החרדות האדיפליות. כמו כן היא מתארת שם את ההבדלים בין הבן והבת, בהתפתחותם האדיפלית ומדגימה זאת בעזרת תיאורי המקרים של ריצ'ארד ושל ריטה, ילדים שבהם טיפלה.

ממשיכה של קליין, בהם, רון בריטון, ג'ון שטיינר ועדנה או'שונסי כתבו על הסיטואציה האדיפלית כעל מצב נרחב יותר מאשר התסביך האדיפלי, שבו האדם מתמודד עם ההכרה בזוג ההורי, היותו מחוץ למרחב הדיאדי ועם הצורך ההגנתי לשלוט באובייקט. נייחד זמן גם להיבטים אלה של הסיטואציה האדיפלית.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

חובה | שנה ד' | שנתי, סמסטר ב', 15:00

אדיפוס ההתייחסותי והמודרני

עדית ניר | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0544-807503 | aditnir1@gmail.com

הגישה ההתייחסותית מציעה פרדיגמה חדשה, מ"תסביך אדיפוס" ל"אדיפוס מרובה פנים", ומתארת תצורות מגוונות של התפתחות אדיפלית, בהכירה בחשיבותן של יציבות והמשכיות בכינונה של זהות, אך לא פחות מכך בערכם של ריבוי וגמישות. התפתחות אדיפלית ומגדרית נתפסת כנובעת ממטריצה התייחסותית פרטיקולרית, אך גם מהשפעות חברתיות ופוליטיות על הזדהות עם נשיות וגבריות ומה שביניהן. נדון באתגרי ההתפתחות האדיפלית גם מנקודת מבט אינטר-סובייקטיבית, עבור ההורה (והמטפל), הכוללת התגוששות חיונית בין הדורות על אוטונומיה ואחריות, וכן נשיאה נפשית הדדית של שייכות והדרה, התאהבות וויתור, ניצחון והפסד. בנוסף, נכיר גישות פסיכואנליטיות בנות זמננו אשר שופכות אור על אדיפוס מתוך השדה התיאורטי המתפתח של טראומה.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

שעורי ליבה

נחלקים לשתי קבוצות:

ליבה תיאוריה: 5 קורסים (תיאורטיקנים שונים) לאורך ההכשרה

+ הקורס פרויד המאוחר (חובה לקחת החל משנה ב')

ליבה מהות: 2 קורסים לאורך ההכשרה

פרויד המאוחר

מקסים בן אמו | אנליטיקאי מנחה מבוגרים
טל': 0544-242687 | benamaxime@gmail.com

נהוג לחלק את התיאוריה של פרויד על פי שני צירים מרכזיים המהווים כשלעצמם שתי תקופות שונות בעבודתו. הראשון ("פרויד המוקדם") מתייחס בעיקר לגילוי של הלא מודע, של תורת החלום ושל המיניות הילדית ואליו נקשר המודל הטופוגרפי של הנפש (לא-מודע, טרום-מודע ומודע). ציר זה משמש להבין בעיקר את המצבים הנוירוטיים ולהנחות את העבודה הטיפולית בהם. הציר השני ("פרויד האמצעי") בא כדי לתת מענה הולם לתופעות קליניות לא נוירוטיות אשר היוו בעיה בעבור הציר הראשון (נרקסיזם, אבל ומלנכוליה, טראומה, פסיכוזה...), הציר השני נקשר לקונפליקט היסודי בין דחף החיים ודחף המוות ולמבנה הסטרוקטורלי של הנפש (סתם, אני, אני עליון). התקופה הקרויה "פרויד המאוחר" הינה למעשה הניסיון של פרויד לעשות אינטגרציה בין שני הצירים, מבלי שהוא הספיק בעוד הוא חי להשלים את המלאכה. ניתן לומר שאחריו, יורשיו וצאצאיו, עסוקים ועמלים ללא הרף במלאכת האינטגרציה ולמעשה היא זו שמעניקה תנופה לפסיכואנליזה כולה ומאפשרת את התפתחותה המתמדת.

בקורס "פרויד המאוחר" נעסוק בכתבים של פרויד בהם הוא ממוקד ברצונו להוריש ליורשיו מבנה תיאורטי קוהרנטי ויציב. נלמד, בין היתר, על: המזוכים כניסיון הנפש לשלב יחד עונג והרס; תפקיד החרדה כמנגנון אזהרה של האני; רביזית תורת החלום הישנה לאור הגילויים התיאורטיים החדשים; הבנה מחודשת של הנשיות; מנגנוני ההגנה שאינן נוירוטיים (פיצול, פטישיזם ועוד). נסיים עם מאמרים אחרונים בהם פרויד משרטט את עתידו של הטיפול הפסיכואנליטי.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

הגישה ההתייחסותית

ד"ר אבי ברמן | אנליטיקאי מנחה מבוגרים
טל': 0523-951495 | avi@berman-psychology.com

בקורס נעסוק בהולדתה של הגישה ההתייחסותית מתוך הביקורת על היבטים מסוימים של הפסיכואנליזה שקדמה לה. הקורס יסקור את הרעיונות המרכזיים של "פסיכולוגיה של שני אנשים", יציג את ההשקפה אודות הבלתי-נמנעות של ההשפעה ההדדית בטיפול ואת חשיבותו של חקר ההעברה הנגדית של המטפל. נדון במושגים מרכזיים של הגישה ההתייחסותית, אשר נוצרו מפירוק ובנייה מחדש של מושגים פסיכואנליטיים קלאסיים, כגון: חקר ההעברה הנגדית, התנגדות ופירוש, מימוש בפעולה (enactment), הכרה הדדית, השלישי האנליטי, רעיון העצמים המרובים, טראומה ודיסוציאציה. הקורס יכלול מושגי יסוד והתפתחויות עדכניות. הוא יהיה מכוון ליישום הטיפול של הרעיונות ההתייחסותיים. נשים דגש על המיוחד והשונה בהתערבויות ההתייחסותיות, על הסובייקטיביות של המטפל וביטוייה (כמו השימוש ב-Reverie ורעיון החשיפה העצמית של המטפל). מעבר לרעיונות הבסיסיים של הגישה, הקורס יתנהל תוך הקשבה והכללה של צרכיהם של המשתתפים.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

מי מפחד מהפסיכוזה?

רוני עמיאל | אנליטיקאי מנחה מבוגרים

טל': 050-2744761 | amielr1234@gmail.com

החלק הפסיכוטי באישיות הוא סיבה מרכזית להגעה לאנליזה או טיפול, על פי ביון. במובן הזה ביון אינו נבהל מלחקור ולשהות עם החלק הפסיכוטי באישיות. למעשה רוב חייו האנליטיים ביון מנסה להבין ולהמשיג מזוויות שונות את החלק הפסיכוטי באישיות, ובהתאם הוא חושב איך פוגשים ומתמודדים עם החלק הזה. לאורך עבודתו הוא מפתח מחשבות שונות וכלי הוויה שונים כדי לפגוש את האזור הזה באישיות שהוא לא נחשב, לא מוכל, לא מובן ולא נחלם. דווקא משום היותו לא נחשב הוא הופך לאזור משפיע ביותר על עולמו הפנימי והחיצוני של המטופל. המטופל מתאווה לפגוש מישהו שיהיה מוכן להיות ולשהות יחד איתו בחוויותיו הבלתי ניתנות לחשיבה - "מחשבות בחיפושן אחר חושב".

בקורס ננסה לעקוב אחר התפתחות החשיבה של ביון, תוך שימת דגש על האזורים "הפסיכוטיים" באישיות. ננסה שלא "להיבהל" מהביטוי: "פסיכוזה". נחתור בעקבות ביון לתפוס כמה ממופעה - נכון יותר - התגלמויותיה - באישיותנו ובאישיות מטופלינו. ננסה להבין - K - את הפסיכוזה על פי ביון. בהמשך, יחד עם ביון, נוותר על ההבנה וננסה להיות את הדבר - O.

התנועה בין ה-K ל-O ולהיפך אפיינה את ביון במהלך התפתחות החשיבה שלו. נראה כיצד הוא התקרב והתרחק חליפות מהחוויה, ממש כפי שזה קורה לנו ולמטופלינו במהלך האנליזה.

הלימוד יעשה באמצעות קריאה משותפת ואסוציאטיבית במאמרי. נקרא יחד קריאה פרשנית של כמה מאמרים ופרקים נבחרים מספריו של ביון: במחשבה שנייה, ללמוד מהניסיון, Elements Of Psychanalysis, Transformations, וקשב ופרשנות. נתבל בכמה כתבי פרשנות של אייגן ושלי על החומרים שכתב ביון.

במהלך הקורס נשים דגש גם על השימוש הקליני ברעיונות של ביון ובאופן שבו הם מאפשרים התמודדות עם המצבים הקליניים המורכבים שאנו ומטופלינו פוגשים יחד באנליזות. נעשה זאת בעזרת דוגמאות שיובאו על ידי המשתתפים והמנחה.

רשימת המקורות בקישור זה

קריאה בקליין וממשיכיה

אודי רוזנטל | אנליטיקאי מנחה מתבגרים ומבוגרים

טל': 0509-088861 | ehudrosenthal1@gmail.com

העניין של קליין בתיאוריה פסיכואנליטית התמקד ברלבנטיות שלה לקליניקה. בתוך החשיבה הקלינית של קליין לחרדה תפקיד מרכזי. מחולל החרדה המרכזי בעולם הפנימי הוא הסופר אגו הארכאי הרודפני. (מקום מושבו של דחף המוות בעולם הפנימי). קליין אמר מספר פעמים שפסיכואנליזה היא פסיכואנליזה של הסופר אגו. בסמינר נקרא על מאמרים של קליין על חרדה, על ההתפתחות של הסופר אגו מסופר אגו רודפני ונקמני לסופר אגו חומל. נעקוב גם אחר האופן שבו המשיגו ממשיכה בזרם הפוסט קלייניאני לפתח מחשבות אלה. נסיים במחשבות על החוויה האנושית שבה לפי קליין יש תמיד מאבק פנימי בין הפנמות מיטיבות לבין הפנמות רודפניות, ועל התנאים והתהליכים שתומכים בהתבססות אובייקט פנימי אוהב. משתתפי ומשתתפות הסמינר יוזמנו להביא דוגמאות קליניות שיאפשרו לנו מגע עם הרלבנטיות הקלינית של חומר הקריאה.

רשימת המקורות בקישור זה

ליבה | תיאוריה | סמסטר א', 20:15

העמדה הפילוסופית ויישומיה של פסיכולוגיית העצמי מתוך ההגות הקוהוטיאנית

רות שוודרון | אנליטיקאי מנחה מבוגרים
טל': 0508-312382 | ruthschwadron@gmail.com

"הצרכים של האדם הסובל הינם הסיבה לקשר הטיפולי ואם אנו שוכחים זאת, כל מני סוגים של כשלים אתיים עלולים להתרחש".

ביטוי זה יכול לייצג את העמדה הטיפולית של פסיכולוגיית העצמי. הסיטואציה הטיפולית אמורה למוסס את ההקפאה ההתפתחותית שקפאה ולאפשר התנעה מחדש.

למימוש צורך זה זקוקים לאחר (המטפל) שיתייצב כזולת אחראי למתרחש בנפשו של מטופלו.

קוהוט תובע: "אתה זקוק לאנשים אחרים כדי להיות עצמך", זאת הינה ליבת התיאוריה, המניחה שההתקיימות הנפשית של האדם היא לעולם בזיקה אל האחר.

נכיר את התיאוריה שקוהוט פיתח המדגישה את חשיבות האמפתיה כדרך יחידה להכרת נפשו של האחר. נכיר את זווית הראייה הייחודית של פסיכולוגיית העצמי, את תפיסתו של קוהוט אודות מי הוא אדם, מה מקיים את נפשו, מה הוא צריך כדי לחיות את עצמו במלואו, מהי התנועה שתאפשר התפתחות, מה מהווה בריאות נפשית. נכיר את העקרונות הטיפוליים של פסיכולוגיית העצמי, מה יהווה את התהליך הטיפולי, מה יהיו גורמי הריפוי, מהן ההעברות הנרקיסטיות. נכיר את מורשתו של קוהוט לדורות הבאים ואת תרומתם של ממשיכיו.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

ליבה | תיאוריה | סמסטר ב', 16:45

"כיצד ערך וויניקוט אנליזה?" תאוריה וקליניקה דרך תיאורי המקרה של וויניקוט

יפה פרץ צדוק | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 0525-400371 | Pz_yaffa@walla.com

ממשיכים לקרוא "כיצד ערך וויניקוט אנליזה?"

קורס המשך לקריאה במקרים קליניים של וויניקוט (מותאם גם למי שלא השתתף בקורס הראשון, שכן יעסוק במקרים קליניים שלא נקראו בשנה שעברה). אנו נמשיך לחדד ולהעמיק דרך תיאורי המקרים הנוספים של וויניקוט את המושגים התאורטיים ואת הקשר בין התאוריה לקליניקה. נלמד על התייחסותו של וויניקוט למציאות הממשית, לפירוש, ליחסי הפסיכוסומה, לאבחנה בין פנטזיה לפינטוז בתהליך ההתפתחות הנפשית ולאיכויות התוקפנות. יינתן דגש על עבודת הסקוויגלס והגרסיה באנליזה.

בשני מפגשים יוצגו מקרים קליניים על ידי מתנדבים בקורס דרכו נבחן ונדגים את הנלמד.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

הסטינג הפסיכואנליטי – טכניקה או מהות?
ד"ר גיל אלקן | אנליטיקאי מבוגרים

טל': 0525-564554 | gile2765@gmail.com

קורס זה ינסה ראשית להתמודד עם השאלה מהו הסטינג הפסיכואנליטי. שנית, האם מדובר בעניין טכני שיש לדעת אותו, להיות בו מיומן, וליישם אותו, על מנת למלא את התנאים לקיום אנליזה. או שמא מדובר בנושא מהותי עבור הפרקטיקה הפסיכואנליטית שהוא מעבר לכלי יישומי שלה. נתחיל בפרויד ובמאמריו על טכניקה. נבחן מה מייחד את הסטינג הפרוידיאני ומה הוא נועד ליצור. נבחן את שאלת קיומו של סטינג זה באמצעות האנליזה של פרויד במשוררת הילדה דוליטל, שאת תיאור האנליזה כתבה המשוררת. נעבור לעמדתה של מלאני קליין באמצעות ההרצאה הראשונה מתוך ספר העוסק בהרצאותיה על טכניקה. ננסה ללמוד באמצעות קריאה זו על עמדתה בנוגע לסטינג. נמשיך עם וויניקוט, אשר יחס למסגרת הטיפול חשיבות רבה במיוחד בהקשר למושג הרגרסיה שלו. נבקר במחשבות מתוך התבוננות ביוניאנית בהקשרם לסטינג. נמצא עצמנו מתבוננים במרחב אחר על נושא המסגרת הטיפולית באמצעות "הפגישה הקצרה" של לאקאן. ולבסוף, ננסה להכנס לנעליו הגדולות של מייקל אייגן בדילמה הקרויה נחש חנק ופרחים. בין ובתוך נעלה ביחד מחשבות תהיות השגות על הנושא ועל השאלות שהקורס מציב בפנינו.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

דבר אלי בחלומות: על חלומות וחלימה בערות
אורנה שרצקי | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0523-975327 | ORNA.psy@gmail.com

החלום כביטוי יצירתי של הנפש, מגלה את רבדיה השונים ולוכד את שאיננו ידוע ולא ניתן לחשיבה. נכיר בקורס תיאוריות ומודלים מרכזיים לחקר החלומות, הפורשים בפנינו את ריבוי המשמעויות של החלום והאופן בו עובדים אתו אנליטיקאים שונים. נעקוב אחר התמורות בהתייחסות לחלום שחלו במקביל להתפתחויות בתיאוריה הפסיכואנליטית ובטכניקה הטיפולית: החל מפרויד, בניסוחו את שפת החלום והלא מודע והמשך אל התפתחויות מאוחרות יותר. נכיר את תרומתה של החלימה בערות לחשיבה ואת תרומתה של החלימה לחיי הלילה וליכולת לחלום. נעקוב אחר התייחסות לחוויית החלום כמחוללת שינוי ולחלום כביטוי של יחסי העברה והעברה נגדית וכתקשורת בטיפול. נקדיש זמן לעבודה קלינית על חלומות ונעסוק בחלומות של מטופלים ומטפלים.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | חברתי | חובה לאורך ההכשרה | סמסטר א', 16:45

פסיכואנליזה והחברתי

ד"ר אפי זיו | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0526-722066 | effiziv@bezeqint.net

בקורס נעסוק במערכת היחסים הסבוכה בין פסיכואנליזה והחברתי/פוליטי. פסיכואנליזה נטתה להשמיט את החברתי ובכך לעודד אינדיבידואליזציה של הנפש ולהמעט בערכן של השפעות של החברה והתרבות על התפתחות ועל ההווה הסובייקטיבית. המהפכות החברתיות והתרבותיות של המאה העשרים עיבו את הקשרים בין השיח הפסיכואנליטי לתיאוריה ביקורתית והיוו כר ליצירה של חשיבה קלינית על הלא מודע החברתי. פסיכואנליזה של המאה העשרים ואחת מוצאת את עצמה נקראת לעיתים תכופות להתדיין עם משברים חברתיים (הקורונה, משבר האקלים ומשברים פוליטיים כמו זה שאנחנו חווים בישראל). בקורס נבקש להרחיב את ההתבוננות, את הסקרנות ואת החקירה שלנו את נוכחותו של השלישי החברתי בקליניקה. נרחיב את העדשה הקלינית שלנו על מנת להבין את הכוחות החברתיים הקולקטיביים כפי שאילו פועלים ומשפיעים על האינדיבידואל ועל המפגש האינטרסובייקטיבי. נעשה זאת דרך קריאה בטקסטים פסיכואנליטיים, שעוסקים בפעולה הסמויה והגלויה של גזע, נטייה מינית, מגדר, מעמד, לאום ומיקומים מצטלבים אחרים, על הסובייקטיביות בפרט ועל המפגש הטיפולי בכלל.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

שעורי בחירה

לאורך ההכשרה יש לקחת 8 קורסי בחירה, מתוך מגוון הקורסים המוצע.

3 מתוך ה-8 קורסים צריכים להיות:

1. קורס חברתי 2. קורס בינתחומי 3. אתיקה

בחירה | בינתחומי | חובה לאורך ההכשרה | סמסטר ב', 16:45

מושג הרוע – הבנת הרוע ותפקידו כאנליטיקאים.ות
ליאת ורהפטיג ארן | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0544-660473 | liatwarhaftig@gmail.com

ד"ר רועית דהן | עמיתה בינתחומית
טל': 0544-733647 | royit7128@gmail.com

"מה שלא יעלה על הדעת, הדעת לא תוכל לו", הרוע הוא רדיקלי ומפרק מבנים של ארגון נפשי וחברתי וככזה הנו בלתי ניתן לחשיבה ולעיכול. הניסיון להסביר רוע עלול לדלל אותו ובכל זאת עלינו כמטפלים האחריות לחשוב על האופן בו הוא משפיע על הנפש של האנליטיקאי והמטופל.

מהם מקורות הרוע האנושי, האם ביצרים או שמא בתבונה ובבחירה מודעת? מה מקומם של מנגנוני הגנה כמו דיסוציאציה כהסבר לרוע? ומדוע האדם אינו לומד מההיסטוריה ואינו מצליח למנוע רוע ביחסים ובחברה? נראה כי הרוע הנו תופעה מורכבת ורב שכבתית הקשורה בהיבטים מולדים, חסכים ראשוניים, גורמים סביבתיים ואידאולוגיות דתיות ופוליטיות.

נדון בשאלות היסוד על הרוע בהיסטוריה של הפילוסופיה המערבית. עבור אפלטון הרוע הוא אי ידיעת הטוב, בתהליך החילון עלתה שאלת הצדקת האל כטוב וכל יכול אל מול עובדת הרוע האנושי. ידועה בהקשר זה הטענה 'צדיק ורע לו רשע וטוב לו'. כך מתעורר הצורך בדיון בצדק ובגאולה. הוגי הנאורות כמו היגל וסארטר בעקבותיו מצביעים על איכות היחסים בין בני אדם כמחוללים 'גן עדן או גיהנום'. הם קושרים בין יחסים בין בני אדם שמאופיינים ביחסי סובייקט אובייקט, לבין אלימות, דיכוי ורוע. בהמשך לכך, פרויד בוחן את שאלת הרוע במאמריו 'מלחמה למה', 'תרבות בלא-נחת' ואחרים בהקשר של יחסים בתרבות בין בני אדם ובינם לבין סמכות (חשובה בהקשר זה ההבחנה שלו בין המון לבין חברה). באופן זה נדון ברוע כנטוע בתוך מערכות יחסים וחברה, יותר מאשר כדחף גרידא, או כנגזר משאלת האלוהות. במסגרת הדיון הפסיכואנליטי נדון בנוסף לפרויד גם בתפיסתה של קליין את דחף המוות כדחף מולד האחראי על צורות שונות של תוקפנות ושל רוע. נדון בהמשגות של קרנברג ואקטאר המבחינים בין זעם לשנאה והקשר שלהם ליחסי אובייקט. בעקבות הכתיבה של רינה לזר וג'פרי קנדי נדון בהבדלים בין מעשי רוע לרוע ככוח פנימי ובין שנאה שמכוונת לקשר (גם אם מעוות) עם אובייקט לבין רוע שמכוון לדהומינזציה. נתייחס לתפקידו של האנליטיקאי ואחריותו בהתמודדות עם רוע ושנאה לא רק עבור האדם הפרטי אלא גם בחברה ובסכנות שבהכחשת תוקפנות בטיפול הפסיכואנליטי מצד המטפל והמטופל.

בקורס נקרא טקסטים פילוסופיים ופסיכואנליטיים, תוך דיון ושיתוף בחוויות של משתתפי הקורס ובדוגמאות מהקליניקה.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | אתיקה | חובה לאורך ההכשרה | סמסטר ב', 20:15

היבטים אתיים של העשייה הפסיכואנליטית
מרכזת: סמדר אשוח | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 0505-289016 | smadar.ashuach@gmail.com

הנושא האתי מיוחס בדרך כלל לחוק, ונתפס כ"יבש" ולא רלוונטי לעבודה האנליטית היום יומית. לרוב, דילמות שמתעוררות מהקשר הקרוב בין אנליטיקאי ואנליזנט מיוחסות לשאלות של תיאוריה או של טכניקה. לרוב, שאלות אלו מערבות גם מרכיב אתי. בקורס נעסוק בממשק שבין אתיקה לפסיכואנליזה. כל השיעורים יועברו על ידי מרצים מהמכון, שנבדלים ביניהם בתפישה התיאורטית שלהם. כל שיעור יעסוק בהיבט אתי-טיפולי אחר. בעזרת קריאת מקורות ודיון משותף, נעמיק את הרגישות האתית שלנו. נבהיר לעצמנו הן דילמות אתיות שמסתתרות באזורים האפורים שקל להעלים מהן עין, והן עברות אתיות שאמנם מובנות מאליהן, אך שהתנאים למעידה עשויים להיות סמויים מהעין.

רשימת השיעורים בקישור זה

מילים חיות נוגעות בבשר החי: עבודה עם הפסיכה-סומה

ד"ר יורי סלע | אנליטיקאי מבוגרים

טל': 054-6340580 | Yoray141@gmail.com

מדי יום אנו פוגשים מופעים של מצוקה ואי-נוחות גופנית בקליניקה בה אנו עוסקים בטיפול נפשי; משפטים כגון "קשה לי לנשום", "כל הגוף כואב לי", "המתח הזה בלסת הוא בלתי נסבל", "אני כל הזמן עייפה" ודומים להם נשמעים לעתים קרובות. במקביל אנו ערים לתחושות גופניות שלנו, כמטפלים, לקראת, במהלך ולאחר טיפולים מסוימים.

נזכור שראשיתה של הפסיכואנליזה בגילויי המהפכניים של פרויד אודות קשרי גוף-נפש. פרויד היה רופא-נוירולוג, ובתחילת דרכו עסק רבות בטיפול בסימפטומים גופניים. אולם, אף שהצביע על כך ש"האגו הוא בראש ובראשונה אגו גופני", לא ידע להסביר בצורה ממצה את מה שהחל לכנות "הזינוק המסתורי מן הנפש אל הגוף". בקורס נתבונן בהתייחסויות שונות לזינוק זה, בפסיכה-סומה כולה כישות נפשית, ומתוך כך, גם במסתורין של מופעי פסיכה-סומה.

"שפת-הגוף היא השפה היחידה שבה לעולם איננו משקרים" קבעה ג'וּיס מקדוגל. דברים אלו נוגעים הן לסימפטומים שהם פסיכו-סומאטיים, בהם מופעים גופניים מחליפים מופעים נפשיים מובהקים, והן ליחידת הפסיכה-סומה, בה הגוף והנפש שזורים זה בזה. מתוך תפיסה מורכבת זו נתבונן על מופעים גופניים, מצוקות-גוף ותקשורת גופנית בטיפול הפסיכואנליטי, ונדון במקורותיהם ובדרכים להתייחס אליהם. בדרכינו מתיאוריות מוקדמות לתיאוריות עכשוויות נחשוב באמצעות שפות-גוף שונות: שפת הגוף הקונקרטי-אובייקטיבי על ממדיו היצריים-דחפיים, שפת הסובייקטיביות הגופנית – שהיא גם שפת יחסי-אובייקט – ו'שפת הגוף' כמצע להתייחסויות בין-סובייקטיביות ולקשרי מטפל-מטופל.

[רשימת המקורות בקישור זה](#)

לבטוח באינטימיות בטוחה

ד"ר אורנה ראובן | אנליטיקאית מבוגרים

טל': 0546-385757 | orna.reuven@gmail.com

"I am a mother for him, he is a father for me, the best of all possible worlds!" (שפילרין במכתב לאמה, 1908)

"Will you forgive me that I am who I am? That I am thereby forgetting my duty as physician towards you?" (יונג במכתב לשפילרין, 1908)

אהבה ותשוקה נכחו בחדר הטיפול מהימים הראשונים של הפסיכואנליזה; לגרסתו של פרויד, ברויאר קטע את הטיפול הפסיכואנליטי הראשון ללא אזהרה, לאחר שהמטופלת ברטה פפנהיים הזתה שהיא בהריון ממנו. יונג ניהל רומן ממושך ורב-תהפוכות עם סבינה שפילרין, אותה פגש כמטופלת בזמן אשפוזו בבי"ח פסיכיאטרי. ואילו פרנצי כרע ברך בקליניקה, והציע למטופלת אלמה פאלוס, בתה של אשה עמה קיים קשר מורכב וארוך שנים, להינשא לו. האנליטיקאים והאנליטיקאיות הראשונים התוו את דרכם-דרכנו תוך כדי צעידה בה, חוצבים מתוך התנסותם הבנות חדשות. הם נפגשו עם כוחן המטלטל של ההעברות בטרם התגבשה המשגה משותפת לחשוב מתוכה, והתפיסות המוקדמות שעמדו לרשותם (בעיקר בהקשר להעברה נגדית) שללו את חשיבות רגשותיהם. דווקא לכן, אנחנו עשויים ללמוד באמצעותם אודות מה שחסר להם: מה שעשוי לאפשר לאנליטיקאית לעמוד בניסוח המשאלות העמוקות, מבלי למלאן כפשוטן.

בקורס נכיר בקצרה את סיפורי המקרים המוקדמים, ונחקור את ההמלצה המורכבת והפרדוקסלית שפרויד ניסח בתגובה אליהם, המבקשת מאתנו להשאיר את האהבה מספיק חיה ופעילה במרחב הטיפולי על-מנת ללמוד ממנה, אך לעולם לא לממשה. עלינו למצוא דרך לאפשר לאהבה להיות, לגדול, אפילו לפרוח, אבל רק בתוך "החיים" של הטיפול. זהו ניסוח ראשוני של ההתכוונות לעבוד באנליזה חזק אך בטוח – להעז להישאר באזורי הרגש והפנטזיה, על העומק, החיות והאמת הטמונים בהם, אבל כל העת להתבונן בהתרחשות הנפשית, לחשוב אותה, ואז לחשוב אותה שוב. בקורס נדון בעמדות תיאורטיות התומכות באפשרות לעבוד חזק ובטוח, לשקוע לזמן מה מבלי לאבד אחיזה, לשחק בחופשיות אך לא לשמוט את הגבול. לצד העמקה בכתביה הפסיכואנליטיים, נבקר במחוזות הספרות והקולנוע על-מנת לחוש דרכם את טבעה של פוטנציאליות תחומה בגבול שומר. בחיק הטקסט האמנותי מתאפשרת תנועה בין מציאות לדמיון, השהות בו מאפשרת להעלות על הדעת את המחשבות הקשות ביותר, לגעת באופן חשוף בחומרים הנפשיים האפלים, אך לעשות זאת ממרחק אסתטי מגן (רוט, 2017).

[רשימת המקורות בקישור זה](#)

קרוב רחוק – על משנתו התיאורטית והקלינית של הנס לוואלד
איה זיידל-עבדי | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
 טל': 0542-075322 | aya.zaidel@gmail.com

"מבין כל הדמויות המובילות בעולם הפסיכואנליטי בן-זמננו, הנס לוואלד הוא אולי הקשה ביותר למיקום", כותבים מיטשל ובלאק בפרק המוקדש לרביזיוניסטים פרוידיאניים בספרם "פרויד ומעבר לו". ואכן, כפי שהם מציינים, מצד אחד "תשוקתו המתמדת [של לוואלד] היתה פרויד", ומצד שני, "חשיבתו שלו לבלבה לכדי גישות ייחודיות ביותר ובעלות חזון כלפי הנפש וכלפי התהליך הפסיכואנליטי", כאשר הוא "מצא בתיאוריה של פרויד מקומות להשריש בהם את כל המאפיינים של תורתו שלו."

בהמשך לדברים אלו, הקורס יוקדש להגותו של לוואלד, הן כמי שמציע אופנות קריאה ייחודית בכתבי פרויד, והן כמי שניתן לאפיין את הגותו כמעין שעטנז של "קרוב – רחוק". קרוב, במובן של קרבה לפרויד, קרבה לחוויה החושית והקלינית, קרבה למטופל; ורחוק, במובן של חשיבה מושכלת ותיאורטית מהודקת שרואה רחוק ומעגנת את הפסיכואנליזה ואת העשייה הטיפולית בקונטקסט מדעי, פילוסופי והגותי רחב.

כתיבתו של לוואלד היא עשירה ורחבת היקף. נעה מן הרחוק והמופשט (אתיקה, שפה, זיכרון וזמן) לקונקרטי ולחוויתי (העברה, הפנמה, הפעולה האנליטית). ובנוגע לכל אלה, עמדתו המתמשכת היא שריחוק אובייקטיבי ומעורבת סובייקטיבית עמוקה אינם מנוגדים אלא מהווים ביטויים של צורת התייחסות אחת. "בעבודתנו ניתן לומר, שהרגעים הטובים ביותר של ניתוח אובייקטיבי אדיש, הם הרגעים בהם אנו אוהבים את האובייקט - המטופל שלנו, יותר מאשר בכל זמן אחר, מצויים עמו בהוויתו", כותב לוואלד, ומסמן לנו דרך ייחודית של נוכחות והקשבה אנליטית שבה מסורת ופתיחות, הבניה וחזרתיות, תלות ונפרדות, קרבה ומרחק, הם שני צדדים נחוצים של אותו המטבע. וברוח זו של "קרוב-רחוק", גם הקריאה התלמודית בכתבי לוואלד תעשה במהלך הקורס בצמוד לטקסטים הפרוידיאניים הרלוונטיים מהם הוא ינק את השראתו, באופן שיאפשר לא רק להכרות עם רעיונותיו, אלא גם העמקה בקורפוס הפרוידיאני. ובנוסף, מצד אחד, תוך התייחסות למקורות פילוסופיים רלוונטיים, ומצד שני, לחומר הקליני שהמשתתפים יוזמנו להציג. לבסוף, במידת האפשר, דרך מפגש אישי עם אנליטיקאים שעוסקים בהגותו של לוואלד בארץ ובעולם.

רשימת המקורות בקישור זה

יסודות התיאוריה והפרקטיקה של ביון חני בירן | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
 טל': 0544-661959 | hannibiran@gmail.com

הקורס יסקור את התיאוריה של ביון ויישומה הקליני. הנושאים שידונו: העמדה הפסיכואנליטית של ביון בשנותיו האחרונות, תורת החשיבה: מהי חשיבה רגשית, כיצד נולדות מחשבות, מהו תרגום בטא לאלפא? מהו רברי? מהי אינטואיציה? מכל ומוכל: יחסי מכל ומוכל, כיצד מתרחשת הכלה, מתי נסדק המיכל? הסזורה: כיצד חלים מעברים מתקופת חיים אחת לאחרת, מה הצטבר בתוכנו מימי אבות אבותינו, אדיפוס השואף לדעת, מיהו אדיפוס המלך בראייה של ביון. החיבורים והתקפות על החיבורים: האדם לומד את העולם דרך אהבה, שנאה והתשוקה לדעת. כיצד נשברים החיבורים. הטרופיזם: משמעות התנועה אל השמש, ה- GRID והשפעתו על הבנת השעה הטיפולית, מהי המפה הטופוגרפית של השעה האנליטית. העובדה הנבחרת וכיצד היא יוצאת לאור, מהו הפרוטומנטלי, מהו האובייקט בהעדרו מהי חלימה לפי ביון.

רשימת המקורות בקישור זה

טראומה, הפקרה ושליטת תהומית
עפרה שדות | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
 טל': 0545-662122 | ofsadot@gmail.com

ד"ר רקפת אפרת לבקוביץ' | עמיתה בינתחומית
 טל': 054-5333134 | rakefetlev@gmail.com

הקורס יעסוק בנושא השלילי ויתמקד בשלילה התהומית - במקרים בהם הטראומה מוכפלת על ידי הפקרה מצד השלישי. נבחן מקרים של מפונים שחו טראומה והפקרה בשביעי באוקטובר ובעקבותיו. נמשיג את השפעות השלילה הכפולה על הנפש המתבטאות בתופעות כגון ריקון ממשמעות, השהייה של תהליכים מנטליים ורגשיים, העדר השקעה באובייקט, העדר ייצוג וכד'. קורס זה מהווה המשך של הקורס "נוכחות ההעדר, נוכחות האחר". עם זאת, השתתפות בקורס הקודם אינה תנאי להשתתפות בקורס הנוכחי.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | מתאים למסלול ילדים | סמסטר ב', 16:45

אין תינוק ללא אם ואין עצמי ללא זולת עצמי – תהליכים של התפתחות והתהוות

רחל קלע | אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים
טל': 0544-787665 | rakella4@gmail.com

"אין תינוק בלי אם" ו"אין עצמי ללא זולת עצמי". שתי עמדות תשתיות אלו, זו שנתנה על ידי וויניקוט וזו שנתנה על ידי קוהוט עוסקות באיכויות השונות של היחס שבין העולם שבפנים והעולם שבחוץ, ובין העצמי החווה והעצמי הנצפה. וויניקוט וקוהוט שניהם כידוע תיאורטיקנים ששמו במרכז חשיבתם את העצמי החווה המתהווה והמתעצב על גבי מצע של נוכחות הורית/טיפולית טובה ומותאמת דיה, כזו שהיא יציבה מחד אך גמישה ומשתנית לאור צרכי הגדילה מאידך. נעסוק ביחס הזה כמערכת של תנועה על צירים המחברים בין פנים וחץ שיש ביניהם תנועה וחילופים תמידיים כתנועה יסודית בהתפתחות. זו מתקיימת בתחילת החיים הנמשכת לכל אורכם, ומתהווה באנליזה בתנועות של ההעברה וההעברה הנגדית.

נכון את הפנס אל שחר החיים ואל בוקרם וננסה להתבונן בתינוק ובילד האקטואליים המתפתחים כמו גם באלו שאנו פוגשים בקליניקה. נקרא נדון ונביא דוגמאות קליניות לתהליכים אלו בחיים ובקליניקה לאור גישתם של וויניקוט וקוהוט ובעיקר של ממשיכיהם כיום.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | סמסטר ב', 16:45

תרומתה של הפסיכואנליזה הצרפתית בהבנת התהליכים הראשיים של הסימבוליזציה

ג'יזל ורד | אנליטיקאית מנחה מתבגרים ומבוגרים
טל': 0544-707419 | gisele.vered@gmail.com

ד"ר איזבל בן אמו | אנליטיקאית מנחה ילדים, מתבגרים ומבוגרים
טל': 0544-540356 | Isabelle123@bezeqint.net

בהתבסס על הבנתו של פרויד בעקבות המפנה התאורטי של שנות 1920 במאמרו "מעבר לעיקרון העונג" ניתן לומר ש"פעולת הקשירה הינה פעולת הכנה מקדימה המבטיחה את עליונותו של עיקרון העונג". כלומר, התהליכים הראשיים של הסימבוליזציה, הם שמבססים את התשתית של תפקוד נפשי שיאפשר יכולת תנועה בין התהליכים הראשוניים למשניים, משחקיות ויצירתיות. במקרים שאינם נורטיים, הבנת תהליכים אילו בעלת חשיבות רבה בכדי להבין את המכשולים בדיאלוג האנאליטי עםם ולפתח יכולת סימבוליזציה.

מטרת הקורס היא להתחקות אחר המשגות תאורטיות מקוריות של מספר אנליטיקאים בולטים בפסיכואנליזה הצרפתית שהתמקדו בנושא בעקבות עבודתם עם פתולוגיות נרקיסיסטיות ומבניים גבוליים.

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

בחירה | סמסטר ב', 20:15

הבנים החורגים: חשיבה על התיאוריות של וויניקוט ובין ד"ר רוני כרמלי | אנליטיקאית ילדים ומבוגרים
טל': 0524-244678 | rondisk@gmail.com

בין וויניקוט ממשכים ומתפצלים מהתיאוריה הקליניאנית בדרכיהם השונות. בשנים האחרונות גבר העניין בצימוד הזה, הן כמבשרי המהפכה ההתייחסותית, הן מתוך עניין ברעיונותיהם הדומים והשונים.

אנחנו נקרא את וויניקוט ואת בין לסירוגין ובעיקר נשווה בין רעיונותיהם בסוגיות יסוד מרכזיות, אך גם אל מול תיאוריית האם הקליניאנית, ממנה הגיעו: בין השאר, נחקר את יחסם של בין וויניקוט סביב שאלות על התפתחות החשיבה החלימה והמשחק וננסה לעמוד על השוני בין החלימה והחשיבה הביוניאנית ובין המשחק הוויניקוטיאני; בין וויניקוט מתרחקים מדחף המוות הקליניאני, אך באופן אחר, נחקר את מקור התוקפנות ושאלת קיום דחף המוות בתיאוריות שלהם; נעמוד על הקשר והשונות בין מושג הפרדוקס לוויניקוט, לבין הסזורה הביוניאנית והקשר של מושגים אלה לתנועה נפשית; נעמוד על השוני והדמיון בין מושגי ההכלה לבין וההחזקה לוויניקוט. ויניטוט קליניות של המשתתפים יסייעו לכל אחד להרהר ולחדד את עמדתו ביחס למחלוקות השונות.

רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | **סדנה מרוכזת** | סמסטר א', ארבעה ימי שישי, 12:30-08:30

חיים נפשיים, כאב נפשי, מוות נפשי ומה שבניהם הדר קמפינסקי-שוויצר | אנליטיקאית מנחה ילדים ומבוגרים
טל': 0522-749810 | hadarkem@gmail.com

הקורס עוסק בחוויה הפנימית של 'היות חי' לעומת החוויה של מוות נפשי. נחקר את תחושת המוות הנפשי בעזרת הקשר בינה לבין אי היכולת לשאת כאב נפשי, תגובה טיפולית שלילית, צרות עין, הרס עצמי ונרקיסזם. נקשר בין 'היות חי' לבין הכרת תודה, מגע רגשי עם כאב ויכולת להתאבל.

תקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 01.11.24 | 15.11.24 | 28.02.25 | 14.03.25
רשימת המקורות בקישור זה

בחירה | **סדנה מרוכזת** | סמסטר ב', ארבעה ימי שישי, 16:00-12:00

הפונקציה האנליטית של מרחב פוטנציאלי ד"ר גבי מן | אנליטיקאית מנחה מבוגרים
טל': 0544-983742 | gabriellamann@yahoo.com

"החוויה התרבותית לא מצאה את מקומה הנכון בתיאוריה המשמשת את האנליטיקאים בעבודתם" ויניקוט בפתח ספרו משחק ומציאות. המושג הויניקוטיאני מרחב פוטנציאלי מתייחס לממד הווייתי אשר אינו שייך לפנימי ואף לא לחיצוני. הוא מתגבש מראשית ההתפתחות, וממוקם בהוויית האדם, ביצירתיותו, במרחב האנליטי ובתרבות.

אנו נדון באופנים בהם המרחב הפוטנציאלי נהייה וכיצד הוא משמש את האנליטיקאי בתוך השעה הטיפולית. נקרא במאמריהם של ויניקוט, אייגן, גנט וטוגאשי*, כולם פסיכואנליטיקאים אשר עוסקים בהיבטים שונים של המרחב המעברי. נבחן את אופן ההתהוות של מרחב זה בתהליך ההתפתחות, חשיבותו ותרומתו להתהוות העצמי, נדבר על אובייקטים של מעבר, חלימה, ומקום המשחק באנליזה של מבוגרים. השיח יסתייע בחומרים הקליניים של אנליטיקאים אלה, כמו גם של המשתתפים *טוגאשי הוא פסיכואנליטיקאי יפני אשר ניסח את המושג The Psychoanalytic Zero, ומציע התייחסות לרגעים של ריקות, מצבים "חסרי תוכן" באנליזה, בהשראת תיאוריות מזרחיות. הוא מלמד במכון אנליטי בניו יורק ונחשב לפסיכואנליטיקאי בולט תודות לפרספקטיבה החדשנית שלו ביחס למצב האנליטי.

תקיים במפגש פא"פ בתאריכים: 07.03.25 | 14.03.25 | 28.03.25 | 04.04.25
רשימת המקורות בקישור זה

קבוצות קריאה

נפגשות במכון אחת לחודש, בימי הפורום, מ-17:00 עד 18:30

קבוצת הקריאה של תיאוריות השדה (למסיימי ההכשרה)

ריכוז: איריס לרמן, עופר דוברצקי וגדית אוריין

איריס לרמן | טל': 0544-784267 | iris.lerman@gmail.com

בכל שנה אנו קוראים שני מאמרים המייצגים זרמים שונים בתיאוריות השדה. המאמרים נבחרים על ידי מנחים מתחלפים מבין חברי הקבוצה. חברים חדשים מוזמנים להצטרף לתהליך הלמידה שלנו.

ספרות פסיכואנליטית צרפתית בת זמננו (למסיימי ההכשרה)

ד"ר איזבל בן-אמו | טל': 0544-540356 | Isabelle123@bezeqint.net

ג'יזל ורד | טל': 0544-707419 | gisele.vered@gmail.com

קבוצת קריאה בפסיכואנליזה של ילדים (למסיימי הכשרה)

מרכזים:

ציפי מיידלר | טל': 0545-962633 | meidlernz@gmail.com

מאיר ברנד | טל': 0506-917578 | irbrandpsy@gmail.com

יעל פרי זהר | טל': 0546-643336 | yaelperizohar@walla.com

השנה נקרא את מאמרו הקלאסי של קארל אברהם A Short study of the Development of the Libido. מאמר זה הוא מהמקיפים בכתביתו, ובדרך מפסיכולוגיית הדחף להפצעתם הכובשת של יחסי האובייקט בתיאוריה הפסיכואנליטית. נקרא את המאמר, העוסק בהתפתחות הדחף, בפרט בשלבים הפרה-גניטליים. תוך חשיבה על התפתחות ועבודה אנליטית עם ילדים. אנו מזמינות. ים את כל המתעניינות. ים בפסיכואנליזה של ילדים, ממסלול הילדים ומחוץ לו, לקריאה מעשירה שתנסה לשלב תיאוריה וטכניקה.

קבוצת קריאה בכתבי פרויד (מעבר להכשרה)

ד"ר איזבל בן-אמו | טל': 0544-540356 | Isabelle123@bezeqint.net

קבוצת קריאה בכתבי פרויד פועלת באזור השרון,

נפגשת אחת לחודש, בימי א', מ-20:00 עד 21:30.

בתאריכים הבאים: 23.02.25, 26.01.2025, 24.11.24, 27.10.2024,

25.05.25, 27.04.25, 30.03.25

למידה מעבר להכשרה / סדנאות

- התוכנית פתוחה רק למסיימי תוכנית ההכשרה. ניתן להירשם גם לפני הגשת עבודת הגמר.
- ההרשמה היא לכל המפגשים בסדנה. אין אפשרות להשתתף במפגשים בודדים.
- ההרשמה מותנית בהסכמה להציג מקרה: יש למלא בטופס שני מועדים אפשריים, מבין המועדים המופיעים בידעון. ההחלטה על המציגים הנה באחריות רכזת הקורס.
- מי שנבחר להציג מתחייב למצוא לעצמו מחליף בהינתן כוח עליון שימנע ממנו להציג בעצמו.

סדנה בינתחומית | On having ideas מג האריס ויליאמס*

מרכזת: איריס פרח | טל': 0544-929548 | i_preach@yahoo.com
מרכזת: אילנה אילתי שליט | טל': 0546-612432 | ilanaeilati22@gmail.com

This seminar program begins with examining some ideas common to psychoanalysis and older disciplines, about the nature of thinking. The general theme is the internal conversation that takes place between the self (or its many parts) and its internal objects, in relation to the 'O' or reality of an emotional situation .

The first two seminars include references to some poets, and to Meltzer, Money-Kyrle and Bion, and serve as an introduction to two seminars on Bion's Memoir of the Future, including discussion of scenes from an unfinished film based on his autobiographical works, which it is hoped people will watch beforehand. Two edited versions are available on YouTube:

The Becoming Room: https://youtu.be/14Wc8U6m2_w
(a video of a theatre performance recorded in India in 2017, including scenes from the original film)

A Memoir of the Future: (scenes from the original unfinished film from 1982, edited more recently): <https://youtu.be/wQNA3Jkiyl>

• הסמינר יתקיים בזום בין 18:30 ל-20:00, בתאריכים: 31.10.2024, 28.11.24, 19.12.24, 23.01.2025 | רשימת המקורות [בקישור זה](#)

*Meg Harris Williams is a writer and lecturer on literature and psychoanalysis and also a visual artist. She is a daughter of Martha Harris (of the Tavistock psychoanalytic training) and stepdaughter of Donald Meltzer, both of whom worked closely with Melanie Klein, and were instrumental in teaching the later work of Bion. She teaches and lectures widely and many of her works in English have been translated in other languages including Italian, French, Spanish, Greek, German, Portuguese, Japanese, and Norwegian. She is a visiting lecturer at the Tavistock Clinic and an editor of the Harris Meltzer Trust publications. She is also an Honorary Member of the Psychoanalytic Center of California. meghwill@gmail.com

החשיבה והפרקטיקה הקלייניאנית הלונדונית: מהיסודות למעשה נושא הסמינר: פסיכוזה

רחל בלס | אנליטיקאית מנחה
טל': 055-6662552 | rachelblass@gmail.com

מרכזת: תמר פריד | טל': 0544-450138 | tammarf@gmail.com

השנה נמשיך לעמוד על אופייה ומהותה של הגישה הקלייניאנית כפי שהיא מובנת ומיושמת בקבוצת "הקלייניאניים הלונדוניים", תוך דגש על הבהרת הטכניקה הקלייניאנית והאופן שבו היא קשורה ליסודות הרעיוניים של הגישה. כל מפגש יכלול שני חלקים: חלק עיוני שיתייחס לטקסטים קלייניאניים רלוונטיים, וחלק מעשי שיתבסס על דיון בחומר קליני קצר משעת טיפול של אחד המשתתפים. תוך כדי החלק השני נבחן שוב את הרעיונות שעלו בחלק העיוני וננסה ליישם אותם הלכה למעשה.

• הסמינר יתקיים בזום בימי ה' מ-20:15 עד 22:15
בתאריכים: 23.01.2025, 19.12.24, 05.12.24, 07.11.24, 31.10.2024, 26.06.25, 12.06.25, 15.05.25, 08.05.25, 03.04.25, 30.01.25
דמי השתתפות: 200 שקלים למפגש.

רשימת קריאה [בקישור זה](#)

ריצ'רד: סיפור אנליזה של ילד מאת קליין וריצ'רד שבוע אחר שבוע
מאת מלצר

מלכה הירש נפחן | אנליטיקאית מנחה | malka@napchan.com

מרכזת: מיכל אילון | טל': 0522-591593 | Michaleilon123@gmail.com

*הקורס יתקיים בזום. הפתיחה מותנית במספר משתתפים

בספר ריצ'רד פורשת קליין תיאור מפורט של האנליזה שערכה לריצ'רד, ילד בן עשר, אשר נמשכה ארבעה חודשים, מאפריל עד אוגוסט 1941, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. על פי רישומים שערכה קליין בכל פגישה ופגישה, היא מתארת את המהלך היומיומי של האנליזה, תוך מתן פירוש לציריו של ריצ'רד, למשחקים ששיחק, לאסוציאציות המילוליות שלו ולתיאורי חלומותיו. היא מבהירה את ההשפעות של פירושים אלו על חומר שעולה בפגישות לאחר מכן.

הצגת המקרה המעמיקה והמרתקת הזו נכתבה בסוף ימיה והוא ספרה האחרון של קליין שיצא לאור לראשונה ב-1961, לאחר מותה.

חלק ב' של ספרו של מלצר **ההתפתחות הקלייניאנית** (1978) הוא **ריצ'רד שבוע אחר שבוע**. מלצר בוחר ללמד את התיאוריה הקלייניאנית כולה באמצעות ספרה זה של קליין. הוא מוביל בו את הקורא בתהליך שאותו עוברים ריצ'רד וקליין במהלך 16 השבועות של האנליזה. הוא בוחן בו גם את התפתחות ההמשגה שפתחה כשעבדה עם ריצ'רד ומאז ועד כתיבת הספר.

הספר הוא ביקורת של סיפור האנליזה הזאת וישנה בו בחינה מחדש של עבודתה של קליין. אהבתו העמוקה של מלצר את קליין ואת התהליך הפסיכואנליטי מאירים מבעד הבחינה המדוקדקת שלו את עבודתה. ראשיתם של מושגיו המאוחרים, הקונפליקט האסתטי (1988) והקלאוסטרום (1992), מבצבצים מבעד הטקסט שלו כאן.

ריצ'רד - סיפור אנליזה של ילד יצא לאור בתרגום עברי ב-2023 עם פתח דבר מאת יעל חנין. זו הזדמנות לעיין בספר זה, מלווים בספרו של מלצר הדן בו, שבוע אחר שבוע.

במהלך השנה לכל מפגש נקרא שבוע של פגישות מספרה של קליין ואת הפרק המקביל בספרו של מלצר הדן בהן. נעקוב אחר עבודתה של קליין והתפתחות חשיבתה ונתבונן כיצד ניצנים לחשיבה חדשה מתפתחים במפגש הקליני ובמהלך הזמן, אצלה ואצל מלצר ונציין כיצד הם מבשרים את ההתפתחויות הבאות בפסיכואנליזה.

• הקורס יתקיים בזום בימי ב' בין 20:00 ל-21:30, בתאריכים:

24.03.25, 03.02.25, 13.01.2025, 09.12.24, 25.11.24, 11.11.2024

23.06.25, 09.06.25, 12.05.25

רשימת המקורות [בקישור זה](#)

מכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו
Tel Aviv Institute for Contemporary Psychoanalysis